

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 336
din 31.05.2017

Dosar nr.: 754/2016

Petiția nr.: 6957 din data de 18.11.2016

Petentă: ..

Reclamați: Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice
Inspectoratul Școlar Județean ...
..-Inspector
..-Inspector General Adjunct

Obiect: nemulțumirea petentului în ceea ce privește modalitatea de evaluare a examenului pentru ocuparea unui post didactic precum și repartizarea orelor, criteriul de dizabilitate

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

I.1.1. ..

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice cu adresa în loc. ..

I.2.2. Inspectoratul Școlar Județean ... cu sediul în ., ..

I.2.3. .., Inspector în cadrul Inspectoratului Școlar Județean ... cu sediul în .

I.2.4. .., Inspector General Adjunct în cadrul Inspectoratului Școlar Județean ... cu sediul în

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 6957 din data de 18.011.2016, petentul persoană nevăzătoare reclamă faptul că, în luna mai 2016, a depus dosarul de înscriere în vederea susținerii examenului de titularizare în învățământul preuniversitar, concurs organizat de .. Dosarul a fost înoțit de o cerere prin care solicita susținerea examenului de titularizare-proba scrisă- sub aceeași formă ca și ceilalți candidați adică scris cu ajutorul unui computer echipat cu vocală, program pe care s-a oferit să îl aducă în cazul în care instituția nu îl putea procura, un timp în plus cu o oră și remiterea subiectelor în alfabetul brailles.

2.2. Petentul susține că a fost sunat de către doamna inspector la resurse umane din cadrul ...care l-a informat că MEC nu îi dă voie din pricina dizabilității să profeseze în învățământul de masă, ci doar cel special.

III. Procedura de citare

3.1. Prin adresa nr. 6957 din 23.11.2016 a fost citat petentul iar prin adresa nr. 7073 din 23.11.2016 au fost citate părțile reclamate pentru termenul stabilit de Consiliu data de 08.12.2016.

La audieri s-a prezentat Inspectoratul.

Prin adresele nr. 7336 din 08.12.2016 și 7586 din 20.12.2016 au fost înaintate punctele de vedere transmise de către reclamați și transmise petentului. Petentul a formulat concluzii scrise prin adresa nr. 465 din 27.01.2017.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4.1.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 6957 din data de 18.01.2016, petentul persoană nevăzătoare reclamă faptul că, în luna mai 2016, a depus dosarul de înscriere în vederea susținerii examenului de titularizare în învățământul preuniversitar, concurs organizat de ISDB. Dosarul a fost înțit de o cerere prin care solicita susținerea examenului de titularizare-proba scrisă- sub aceeași formă ca și ceilalți candidați adică scris cu ajutorul unui computer echipat cu vocală, program pe care s-a oferit să îl aducă în cazul în care instituția nu îl putea procura, un timp în plus cu o oră și remiterea subiectelor în alfabetul brailles.

4.1.2. Petentul susține că a fost sunat de către doamna inspector la resurse umane din cadrul ...care l-a informat că MEC nu îi dă voie din pricina dizabilității să profeseze în învățământul de masă, ci doar cel special.

4.1.3. În data de 08.iunie 2016 a fost programat să susțină proba intitulată-inspecția la clasă, proba din cadrul examenului de titularizare, la școala ...– ..., școla aparținând învățământului de masă din județ ..., unde a susținut ora de predare la disciplina cultura civică la clasa a VII-a . La sfârșitul orei comisia de evaluare a acordat petentului nota 9, scăzându-i un punct pentru că nu a scris la tablă.

După această probă a fost sunat de către inspectorul din cadrul ...pentru a-l informa că MEC nu aprobă să susțină proba scrisă în scris ci trebuie să facă o cerere prin care să solicite dictarea conținutului lucrării unuia dintre asistenți, lucru pe care l-a și făcut fiind constrâns de imposibilitatea alegerii.

Totodată, susține că înainte cu o zi de susținerea probei scrise pentru examenul de titularizare, în data de 20 iulie 2016 a fost contactat telefonic de către doamna inspector general adjunct pentru ai comunica faptul că nu aprobă furnizarea subiectelor în alfabetul brailles neavând posibilitatea de a citi singur și analiza cu atenție subiectele ci trebuind să le studieze.

4.1.4. De asemenea, mai consideră discriminatoriu faptul că publicarea pe site-ul instituției a listelor cu posturile vacante din județul ... nu a conținut în mod premeditat o rubrică destinată persoanelor nevăzătoare, în dreptul căreia la fiecare post vacant era scris NU, ceea ce însemna că petentul fiind singurul nevăzător înscris la concurs, nu putea accede la niciun post în învățământul de masă din județul ... și nici la cel special (în ...funcționând o școală specială pentru persoane cu dm).

4.1.5. Pe data de 19 august s-a prezentat la ședința publică organizată de ...pentru ocuparea posturilor vacante din județul La disciplina cultură civică, disciplină la care a fost notat cu 7,85 la proba scrisă, orele vacante erau dispersate pe toată raza județului fiind câte una sau cel mult două și ca excepție 3 sau 4 ore în câte o școală. Pentru alcătuirea normei didactice necesarul fiind de 18 ore pe săptămână fiind nevoit să se deplaseze la cel puțin 8 sau 9 școli pe o rază de zeci de km, lucru imposibil pentru o persoană cu dizabilități. Invocă neaplicarea legii 221/2010 prin care ...avea obligația să adapteze condițiile de muncă la posibilitățile persoanei cu dizabilități.

4.1.6. În data de 29 august la ședința publică organizată de ...pentru cei care doreau să obteze pentru a doua specializare la care le permitea calificarea avută, s-a prezentat și a solicitat un post la școala specială din ..., lucru care i-a fost refuzat din motive de dizabilitate

4.1.7. Față de cele arătate mai sus petentul consideră că i s-a încălcat dreptul prevăzut de Constituția României, acela de a nu fi discriminat pe motiv de dizabilitate de instituțiile Statului Român în ceea ce privește dreptul de a susține examenul de titularizare organizat de o instituție publică în condiții de egalitate cu cele de care au beneficiat persoanele valide precum și în ceea ce privește exercitarea dreptului la muncă potrivit cu calificarea profesională dobândită și în condiții de egalitate cu oricare dintre persoanele valide.

4.1.8. Solicită Consiliului să analizeze și să constate existența discriminării la care a fost supus ca persoană cu dizabilitate în raport cu celelalte persoane participante la examenul de titularizare organizat de ... atât cu ocazia susținerii examenului cât și cu ocazia repartizării posturilor vacante în învățământ.

4.1.9. Anexă la petiție se regăsește adresa răspuns a Ministerului Educației care arată următoarele:

“V-ați înscris la concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor declarate vacante/rezervate care a constat în inspecție specială la clasă în profilul postului didactic solicitat și probă scrisă, potrivit programelor specifice pentru concurs, aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării științifice, conform art. 254 alin.8 lit.a din Legea nr.1/2011 cu modificările și completările ulterioare. Inspecția la clasă în profilul postului s-a desfășurat pe durata unei ore de curs fiind notată cu 9,00, iar proba scrisă fiind notată cu 7,85.

În urma comunicării imposibilității de a realiza examinarea cu scrierea pe un laptop cu sinteză vocală în limba italiană, ați revenit și ați solicitat realizarea probei scrise prin dictarea conținutului către un profesor asistent și mărirea cu până la o oră a timpului destinat efectuării lucrării scrise, lucru care s-a realizat.

Ați participat la etapele de mobilitate desfășurate ulterior concursului național de ocupare a posturilor didactice/cadrelor declarate vacante/rezervate prin ședințe publice, dar nu a solicitat fracțiuni de normă la disciplina cultură civică.

În județul ... nu există unități de învățământ pentru nevăzători”.

4.2. Susținerea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice

4.2.1. Prin adresa nr. 7336 din 08.12.2016, reclamatul arată că petentul este absolvent al Facultății de Drept și a participat la examenul de titularizare pentru ocuparea unei funcții didactice corespunzătoare studiilor absolvite, respectiv pentru ocuparea unui post de profesor de cultură civică. Specificul disciplinei cultură civică creează premisele fracționării normei didactice, posturile scoase la concurs având această caracteristică a dispersiei fracțiunilor de normă.

4.2.2. Reclamatul susține că a asigurat condițiile de examinare specifice deficienței prin transmiterea prin citire a enunțului subiectelor de examen, urmată de transmiterea prin dictare de către candidat a rezolvării acestora către un profesor asistent precum și mărirea cu o oră a timpului destinat elaborării lucrării.

De asemenea susține că așa cum rezultă din adresa nr. 640M/18.07.2016, Inspectoratul Școlar Județean ... a depus toate diligențele pentru asigurarea condițiilor optime specifice persoanelor cu dizabilități informând MENCT asupra situației petentului solicitând sprijin în vederea asigurării subiectelor în sistemul Braille, precum și a realizării probei scrise prin dictare și mărirea cu oră a timpului destinat redactării lucrării scrise.

Unica solicitare a Inspectoratului care nu a putut fi soluționată favorabil, a fost aceea privitoare la transmiterea subiectelor în sistemul Braille, deoarece procedura standard de transmitere a subiectelor se realizează în format electronic, printr-o procedură specifică de natură să securizeze confidențialitatea transiterii subiectelor, totodată fiind necesară și asigurarea condiției unicității acestora.

4.2.3. În concluzie, consideră că petentul nu a fost discriminat dovadă fiind rezultatele obținute, respectiv inspecția la clasă (media 9,00) și proba scrisă (7,85), inspectoratul doar a aplicat normele legale în vigoare privind persoanele cu dizabilități.

4.3. Susținerile Inspectoratului Școlar Județean ..., prin Inspector Școlar General

4.3.1. Prin adresa nr. 7586 din 20.12.2016, reclamatul arată că afirmația petentului este tendențioasă și nereală. Reprezentanții instituției efectuând chiar o serie de demersuri suplimentare pentru buna desfășurare a concursului la care a participat petentul. Proba scrisă fiind desfășurată în condiții nediscriminatorii, raportat la ceilalți candidați, petentul beneficiind de timp suplimentar (o oră) și de un profesor asistent de altă specialitate decât cea la care se desfășura proba, căruia acesta i-a dictat rezolvarea subiectelor. Mai mult, în urma demersurilor efectuate la MENCS în vederea soluționării celor solicitate de petent, răspunsul primit a fost că acesta poate ocupa posturi numai la unitățile școlare pentru nevăzători. Cu toate acestea au avizat înscrierea petentului la concurs, urmând toți pașii de desfășurare al acestuia.

4.3.2. Susținerile cu privire la modul de desfășurare a inspecției la clasă sunt de asemenea nereale, neînțelegând cum poate afirma că este discriminat față de "învățământul de masă" atâta timp cât orele pe care le putea solicita în cadrul ședințelor publice erau exclusiv ore în "învățământul de masă" dar nu a optat pentru orele de cultură civică disponibile, neconvenindu-i repartizarea geografică a școlilor unde existau aceste ore.

4.3.3. În urma mediei de repartizare, aceasta fiind de 8,13, petentul s-a situat pe poziția 4, fiind cunoscut faptul că repartizarea orelor se face în ordinea mediilor, neexistând o prevedere special în legislația actuală conform căreia persoanele cu dizabilități să aibă prioritate la ocuparea posturilor indiferent de media obținută Conform studiilor absolvite, petentul poate preda doar ore de cultură civică.

4.3.4. În limitele legale, tocmai pentru a nu putea fi acuzați de subiectivism și imparțialitate, dar făcând apel la latura umană au încercat pe cât posibil să spijine petentul în vederea ocupării unor ore de cultură civică, pe care acesta le-a refuzat.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În fapt**, Colegiul director reține faptul că aspectele invocate de petent persoană nevăzătoare, reprezintă măsuri afirmative și nicidecum discriminare dovadă fiind media obținută la concurs în vederea ocupării unui post de profesor în „învățământul de masă”.

5.2.1 **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

5.2.2. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.2.3. Art. 2 alin. 3 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare”.

5.2.4. Diferența dintre discriminarea directă definită prin art. 2 alin. 1 și discriminarea indirectă definită prin art. 2 alin. 3 din **O.G. nr. 137/2000** este că în situația discriminării directe o persoană este tratată în mod diferit față de alte persoane, deși se află în situație identică cu respectivele persoane, iar în situația discriminării indirecte o persoană este tratată în mod identic cu alte persoane, deși se află în situație diferită față de ele.

5.2.5. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).

5.2.6. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.2.7. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

5.2.8. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

5.2.9. În primul rând trebuie observat faptul că situația petentului, persoană cu dizabilitate oculară nu este identică cu situația candidaților care au participat la examenul pentru ocuparea unui post didactic. Cu toate acestea organizarea examenului pentru petent a fost una care a respectat prevederile în vigoare punându-i-se la dispoziție cele solicitate pentru o bună desfășurare a concursului, spre exemplu: **realizarea probei scrise prin dictarea conținutului către un profesor asistent și mărirea cu până la o oră a timpului destinat efectuării lucrării scrise.** Astfel, Colegiul director reține faptul că examenul a fost asigurat încât petentul nu a fost defavorizat.

În ceea ce privește repartitia orelor, Colegiul director reține că aceasta s-a făcut în ordinea mediilor, neexistând o prevedere specială în legislația actuală conform căreia persoanele cu dizabilități să aibă prioritate la ocuparea posturilor indiferent de media obținută. Conform studiilor absolvite, petentul poate preda doar ore de cultură civică. Reclamații au încercat să spijine petentul în vederea ocupării unor ore de cultură civică, pe care acesta le-a refuzat. Orelle pe care le putea solicita în cadrul ședințelor publice erau exclusiv ore în „învățământul de masă” dar nu a optat pentru orele de cultură civică disponibile cu toate că, potrivit studiilor absolvite se putea încadra la orele de cultură civică, repartitia fiind pentru orele de cultură civică. Petentului neconvenindu-i repartizarea geografică a școlilor unde existau aceste ore a refuzat.

5.2.10. În consecință nu poate fi vorba de o discriminare deoarece i s-a asigurat condițiile de examinare specifice deficienței prin transmiterea prin citire a enunțului subiectelor de examen, urmată de transmiterea prin dictare de către candidat a rezolvării acestora către un profesor asistent și mărirea cu o oră a timpului destinat elaborării lucrării, precum și repartizarea orelor disponibile în „învățământul de masă” însă petentul a refuzat pe motiv că sunt școli la anumite distanțe și nu poate face naveta cu toate că, posturile scoase la concurs au această caracteristică a dispersiei fracțiunilor de normă. Neavând în județ unități de învățământ pentru nevăzători repartizarea orelor s-a făcut cu respectarea legislației în vigoare.

5.2.11. Coroborând toate elementele probatorii ale dosarului și analizând aspectele de mai sus, petiția astfel cum a fost formulată și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director apreciază că plângerea, astfel cum este formulată, nu este de natură a evidenția niciun element de fapt care ar permite, sub aspectul scopului sau efectului creat, reținerea unui comportament factual de restricție, preferință, excludere sau deosebire aplicat direct petentului, în raport cu persoane aflate în situații analoage, din cauza unui criteriu determinat și care a avut drept consecință juridică afectarea unui drept prevăzut de lege în beneficiul său.

Colegiul director constată că aspectele sesizate nu pot fi încadrate ca fapte de discriminare în accepțiunea O.G. nr.137/2000, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. aspectele sesizate nu sunt fapte de discriminare potrivit prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată ;

2. clasarea dosarului;

3. o copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Călea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință :

BERTZI THEODORA – membru

DINCĂ ILIE – membru

HALLER ISTVÁN – membru

JURA CRISTIAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

Data redactării: 22.06.2017

Redactat și motivat de F.V.,P.C.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.